

**DRŽAVNO NATJECANJE
UČENIKA IZ GEOGRAFIJE 2008. GODINE
5. RAZRED**

Zaporka _____ Bodovi _____

2 1. Navedi ime i prezime hrvatskog znanstvenika svjetskog glasa koji je proučavao potrese, a najpoznatiji je po otkriću granice između Zemljine kore i plašta?

2 2. Zašto Mjesec svijetli? _____

2 3. Zašto oceani ne iscure u svemir? _____

2 4. U razdoblju prije Krista većina je ljudi vjerovala da je Zemlja ravna ploča. Kako se zvao europski narod čiji su znanstvenici i mislioci bili svjesni činjenice da je Zemlja okrugla?

3 5. U tekstu koji opisuje klimu, biljni i životinjski svijet Afrike potkrale su se tri pogriješke. Podcrtaj u tekstu pogrešno upisane riječi, upiši ih u lijevi stupac tablice, a u desni stupac upiši točne pojmove.

U Africi oko ekvatora rastu tropske kišne šume koje su ugrožene pretjeranom sječom. Od šumskog pojasa oko ekvatora prema sjeveru i jugu nastavlja se područje visokih trava s gajevima i šumama, koje se naziva stepa. To je područje s obiljem života. Na travnjacima pasu golema stada antilopa koje su hrana brojnim mesojedima od kojih su najveći lavovi. U tome području su dva razdoblja, kišno i sušno. Što se više udaljavamo od ekvatora broj dana s kišom sve je veći. Na prostorima oko polarnica velike su pustinje od kojih je najveća Sahara.

POGREŠAN POJAM	ISPRAVAN POJAM

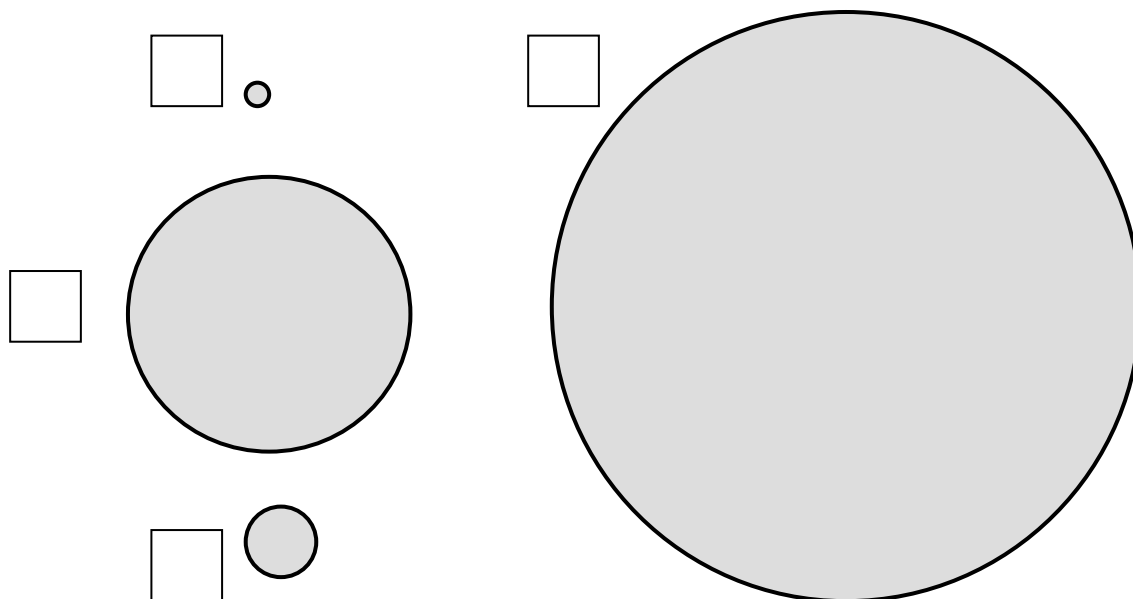
2 6. Izračunaj brzinu kojom Zemlja rotira na ekvatoru. Brzina rotacije na ekvatoru iznosi _____ km/h.

2 7. Izračunaj koliko sati iznosi razlika u duljini trajanja dana u doba ljetnog suncostaja i proljetne ravnodnevice na južnoj obratnici. Razlika u dužini dana iznosi _____.

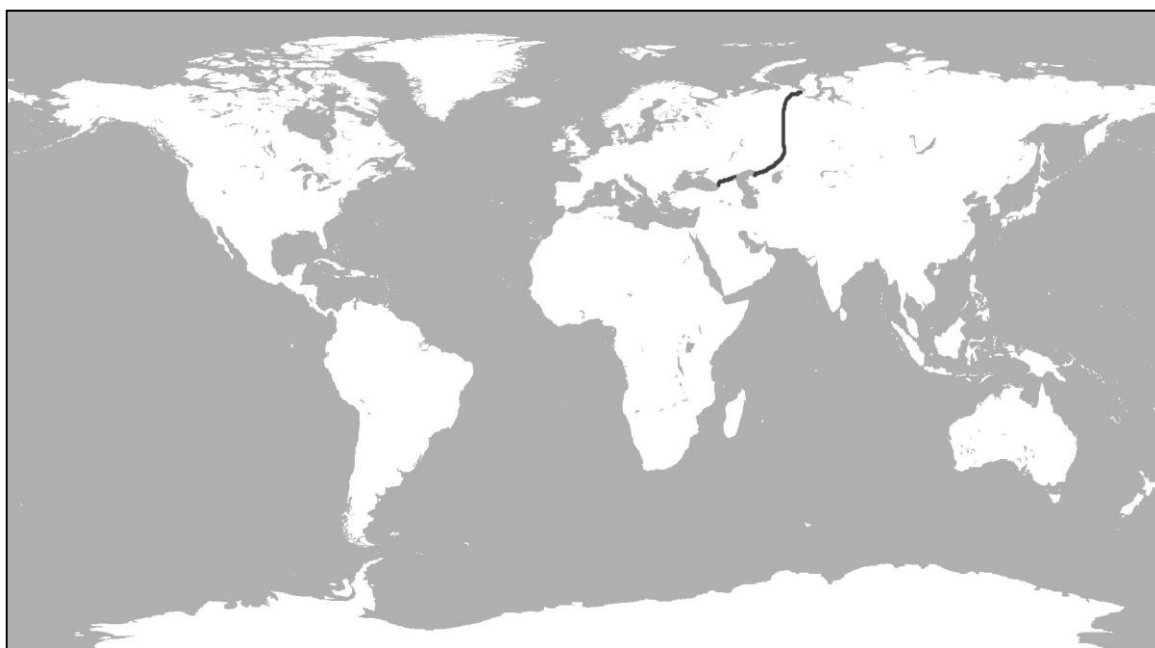
6. i 7. ZADATAK - PROSTOR ZA RAČUNANJE

3

8. U pravokutnike pored kružnica koje prikazuju planete Sunčevog sustava upiši početna slova naziva tih planeta. Prikazani su Merkur, Saturn, Uran i Zemlja.

Sljedeće zadatke riješi na karti svijeta. Pazi, na neke kontinente treba upisati više oznaka.

2

9. Slovom A obilježi kontinente koji su u cijelosti na sjevernoj polutci.

3

10. Slovom D obilježi kontinente na kojima raste tajga. To je biljna zajednica koju vezujemo uz prostor _____ klime.

2

11. Slovom C obilježi kontinent na kome bi djelovanje sile teže bilo najjače u slučaju da su svi kontinenti jednako visoki.

3

12. Slovom P obilježi kontinent na kome je najdublje jezero na Zemlji. To je _____ jezero, a prema postanku ga ubrajamo u _____ jezera.

2

13. Najveće porječje na svijetu ima rijeka _____ koja pripada slijevu _____.

3

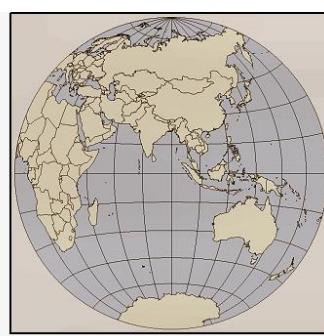
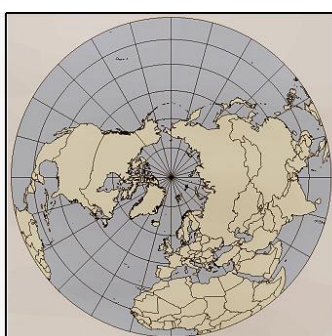
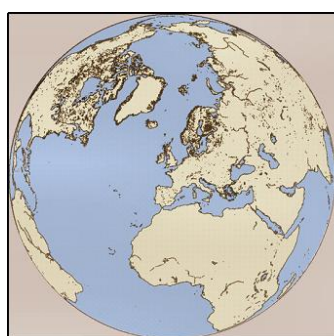
14. Iz područja s _____ (upiši visokim ili niskim) tlakom zraka oko obratnica prema polarnicama pušu _____ (upiši naziv stalnih vjetrova), a prema ekvatoru _____ (upiši naziv stalnih vjetrova).

2

15. Dio Zemljine kore gdje je, pri vrlo snažnim i naglim unutrašnjim pritiscima, došlo do pucanja slojeva stijena i njihovog pomicanja duž pukotina naziva se _____.

2

16. Na linije ispod slika upiši nazive polutki.

Sljedeće zadatke riješi na karti Hrvatske

2

17. U pravokutnike upiši nazive karakterističnih vrsta tala za područja obilježena crvenom bojom.

2

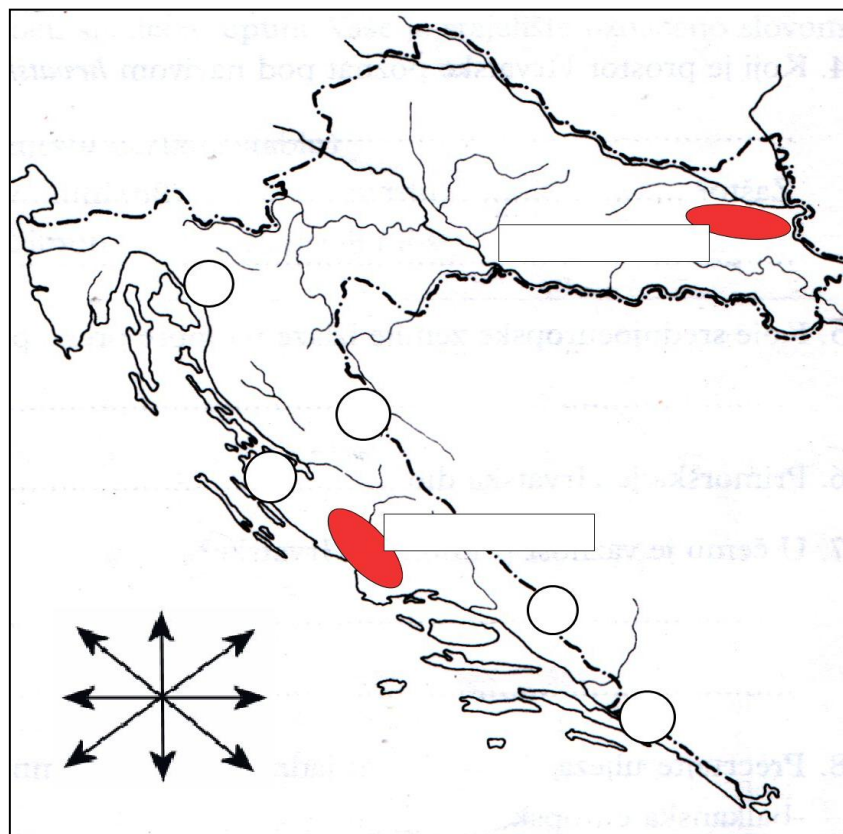
18. Podebljaj strjelicu koja pokazuje smjer u kome puše bura.

2

19. Podebljaj tok rijeke koja ima najveću deltu na hrvatskoj obali. To je rijeka _____.

3

20. Upiši slovo A u krug na mjestu grada Imotskog. Pored grada se nalaze poznata jezera u kršu. To su _____ i _____ jezero.

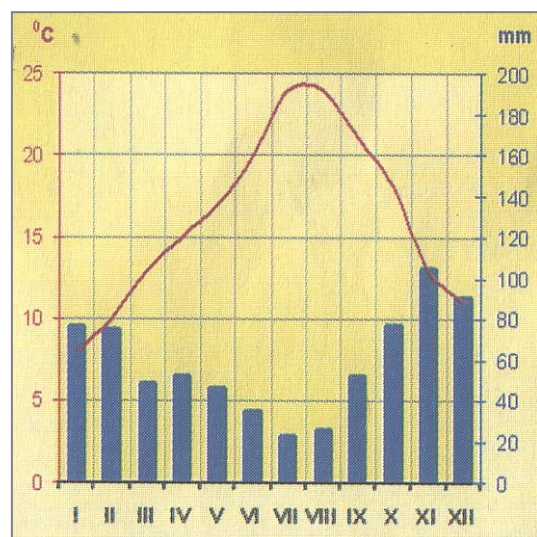
3

21. Na donjim slikama su prikazana postrojenja za proizvodnju energije. Ispod slika vezanih uz energetska postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije upiši nazive izvora energije.

3

22. U žuti pravokutnik pored klimatskog dijagrama upiši tip klime koji je na njemu prikazan, a u zeleni pravokutnik naziv danas prevladavajuće vegetacije na prostoru te klime.

2

23. Na klimatskom dijagramu srednja temperatura najtoplijeg mjeseca iznosi _____°C, a najhladnijeg mjeseca _____°C.

